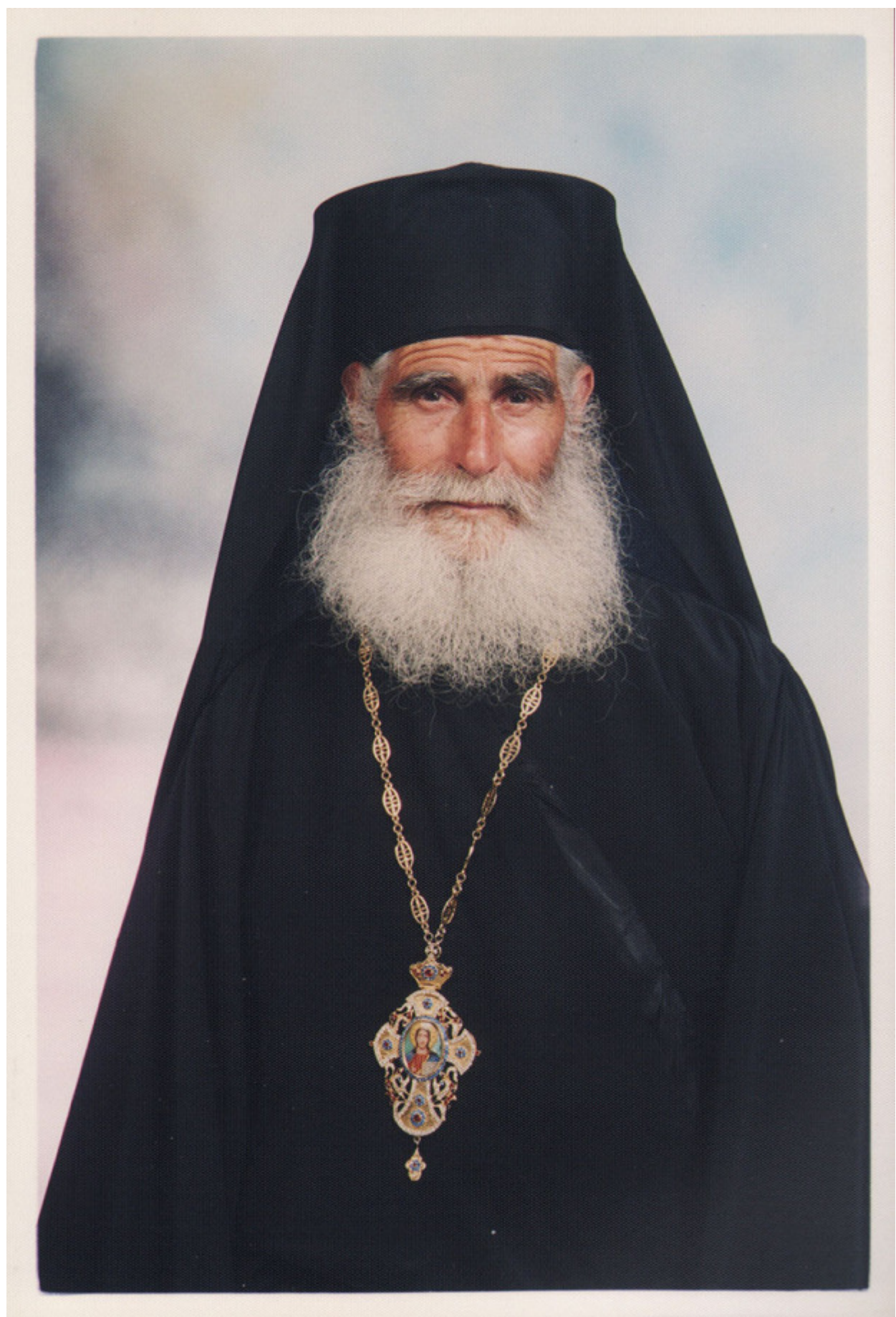

19 Δεκεμβρίου 2014

Λόγος Επικήδειος του Σεβ. Μητροπολίτου Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Ευγενίου εις τον μακαριστόν Ηγούμενον της Ιεράς Μονής Αρκαδίου

[/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ορθόδοξη πίστη](#)

Πέμπτη, 18η Δεκεμβρίου 2014

«Εσκόρπισεν, έδωκε τοις πένησιν· η δικαιοσύνη αυτού μένει εις τον αιώνα του αιώνος, το κέρας αυτού υψωθήσεται εν δόξη» (Ψαλμ. 111, 9).

Σήμανε σήμερα, για μία ακόμη φορά, η καμπάνα αυτού του ιστορικού Ναού και του Μοναστηριού, σήμανε όχι χαρμόсуна, αλλά πένθιμα, για να στείλει το μήνυμα στους ανθρώπους και τα χωριά πως ο αγαπημένος ηγούμενός του, ο πατήρ Άνθιμος, που ταιριάζει το παραπάνω ψαλμικό απόλυτα στη ζωή του και την έξοδό του από αυτήν, εξεπλήρωσε το κοινόν του βίου χρέος και κατέλιπε την ματαιότητα του κόσμου για να απολαύσει την άφθαρτη δόξα του ουρανού και να αναπαυθεί από τους μόχθους και τους κόπους της πολυχρόνιας διακονίας του στην Εκκλησία, διακονίας αφιερωμένης στην υπηρεσία του Θεού και τη σωτηρία του ανθρώπου.

Σήμανε σήμερα πένθιμα η καμπάνα για να αναγγείλει πως πλέον οι προσκυνητές αυτού του μοναστηριού μάταια θα αναζητούν την ιλαρή μορφή του γέροντα στην ωραία πύλη, στο ψαλτήριο, ανάμεσα στις εικόνες των αγίων αυτού του ναού, στην πυριτιδαποθήκη, στην τράπεζα, στα κλάουστρα, στα κελλαρικά, στα μεσοκούμια, στο δραγατοκάλυβο. Μάταια θα τον αναζητούν στο Κόκκινο Μετόχι, στον Σταυρωμένο, στον Κορρέ, στο Βένι... Μάταια θα τον αναζητούν ανάμεσα στους καρπούς στο περιβόλι του η στα εύοσμα άνθη της αυλής, αφού εκείνος, ο πατήρ Άνθιμος, μετετέθη στην θριαμβεύουσα Εκκλησία του Ουρανού.

Ο πατήρ Άνθιμος, ο αδελφός και συλλειτουργγός μας, ο ηγούμενος της Ιεράς και Σεβασμίας και Ιστορικής Μονής του Αρκαδίου, «ο φίλος ημών» κοιμήθηκε (πρβλ. Ιωάν. ια, 11). Δεν μπορούμε ακόμη να το πιστέψουμε, αν και κυκλώνομε το σκήνωμά του αυτήν την ιερή ώρα της εξοδίου ακολουθίας του. Μας αιφνιδίασε η αναχώρησή του, αν και μας είχε προετοιμάσει με το δικό του τρόπο, ιδιαίτερα τους δύο τελευταίους μήνες. Μέχρι χθες συνομιλούσαμε, «την γαρ χθες ημέραν μεθ' ημών ελάλει» κατά τον υμνωδό, «αλλ' άφνω επήλθε αυτώ η ώρα του θανάτου» και σήμερα σιωπά, αυτός ο λαλίστατος, και μας επιφορτίζει με το θλιβερό καθήκον, να τον προπέμπομε στην αιωνιότητα αυτήν την οδυνηρή μεν για το χωρισμό, ελπιδοφόρα δε για την συνάντησή μας ξανά στην βασιλεία του Θεού,

στιγμή.

Από το εσπέρας της χθες η ψυχή του βρίσκεται πια στο έλεος και την κρίση του Μεγάλου Θεού και Δημιουργού και Πλάστη μας, και όλοι εμείς λυπούμαστε γι' αυτόν τον αποχωρισμό, αλλά όχι «καθώς και οι λοιποί οι μη έχοντες ελπίδα» κατά τον Απόστολο (Θεσσαλ. Α δ , 13), αφού πιστεύουμε ορθόδοξα στην Ανάσταση του Χριστού που μας παρέχει τη βεβαιότητα για τη δική μας προσωπική συνανάσταση.

Λυπούμαστε ως χοϊκοί άνθρωποι, αλλά τη λύπη μας μετριάζει μια ουράνια ανταύγεια πνευματικής χαράς από την μεγάλη χάρη και την ευλογία που του επιδαψίλευσε ο Θεός, να τον καλέσει κοντά Του την ημέρα της μνήμης του Αγίου Διονυσίου, Επισκόπου Αιγίνης, του Αγίου της αγάπης και της συγγνώμης, την εικόνα του οποίου είχε διαρκώς, και καθόλου τυχαία, κάτω από το μαξιλάρι του.

Ο πατήρ Άνθιμος εβδομήντα χρόνια ήταν μοναχός, μοναχός που αγωνιζόταν, με πρότυπα τους Οσίους και τους παλαιούς πατέρες, να προοδεύει πνευματικά μέσα στο φως της δισχιλιετούς μοναστικής παραδόσεως και της ορθής πίστεως, προσφέροντας τη μαρτυρία του ορθοδόξου βιώματος. Η αγιοτρόφος παράδοση των μοναστηριών της Κρήτης, η ευλογημένη παράδοση και η μοναδική ιστορία αυτού του μοναστηριού και αυτού του ιερού τόπου, ήταν η πνευματική τροφή που τον ανέθρεψε και τον άνδρωσε. Ήταν το ψωμί, το νερό και το κρασί του, η δική του κρασοψυχιά. Η παράδοση ήταν αυτή που τον έδεσε σε μια σχέση άρρηκτη, σεβάσμια, αγαπητική, ιερή και πνευματική με το Αρκάδι, μια σχέση ταύτισης μαζί του κυριολεκτικά. Διηγόταν πως κάποτε επιστρέφοντας από μια Λειτουργία σε ένα Μετόχι και περνώντας από το χωριό του, το Άδελε, τον παρατήρησε κάποιος γιατί δεν περνά από το πατρικό του να δει τη μάνα του, για να λάβει την απάντηση του πατρός Ανθίμου: «Εμένα, παιδί μου, πατέρας μου είναι ο Άγιος Κωνσταντίνος και μητέρα μου η Αγία Ελένη και στο σπίτι τους πρέπει να γυρίσω το συντομώτερο». Αναζητούμε σήμερα αυτήν την μοναχική αυτοσυνειδησία.

Αληθινά αισθανόμασθε πως σ' ολόκληρη την επαρχία, σ' ολόκληρη τη Μητρόπολή μας, σ' ολόκληρη την Κρήτη και εκτός αυτής, όπου εγκαταβιούν απόδημα παιδιά της, Αρκάδι και Άνθιμος ταυτίζονται. Κι αν το Αρκάδι είναι η καρδιά του τόπου αυτού, ο Άνθιμος ήταν η καρδιά αυτής της καρδιάς, ο άνθρωπος που έδιδε ζωή σ' αυτό το παλαίφατο εργαστήριο των αρετών, το οποίο ολοκαυτώθηκε κάποτε για την αγάπη της Πατρίδας και για την Ελευθερία της.

Εδώ, σ' αυτό το μοναστήρι, σ' αυτό το μετερίζι της πίστης και της αρχοντιάς, επτά δεκαετίες έζησε με ενασχόληση «την ενατένιση στην αιωνιότητα, τη χαρμολύπη, το χαροποιό πένθος, τη μνήμη του θανάτου, την προσμονή της εκδημίας, την αίσθηση της ματαιότητας και της παροδικότητας της παρούσας

ζωής». Εδώ, αφιερωμένος από τη νεότητά του, προσπάθησε να ζήσει μοναχικά, να γίνει όπως αυτούς που έγιναν με την άσκησή τους «άξιοι των μακαρισμών, που έστρεφαν και την άλλη σιαγόνα, που έκαναν μίλια δύο, που δεν βαττολογούσαν στην προσευχή, που έκρυβαν τη νηστεία τους, που δε μεριμνούσαν περί εδεσμάτων και ενδυμάτων, που γινόταν ως τα παιδιά, που πωλούσαν τα υπάρχοντα, που άφηναν οικίας και αδελφούς για να γίνουν οι έσχατοι, οι διάκονοι, οι γρηγορούντες, οι δεόμενοι, οι βιαστές της βασιλείας».

Εκείνοι που γνώριζαν καλά κάποιες εσώτατες πτυχές της καρδιάς του αείμνηστου ηγουμένου, ίσως κάπου, πίσω από τα πρόσωπα όσων αναφέραμε πιο πριν, διακρίνουν και το δικό του πρόσωπο. Θα διακρίνουν την αρετή του, την πιστότητά του, την ταπείνωσή του, την φιλοξενία του, την φιλανθρωπία του, την μέχρις εσχάτων προσφορά του. Θα διακρίνουν την αγάπη, την ακάματη εργατικότητα, την υπομονή, το πείσμα και την αστείρευτη θέλησή του. Θα ομολογήσουν πως ήταν αυστηρός, αλλά πρώτα στον εαυτό του και έπειτα και στους άλλους. Θα αναλογισθούν πόσες φορές τον είδαν να χύνει τον ιδρώτα της ευθύνης και να καίγεται σαν τη λαμπάδα για να διακονήσει τον ευαγγελισμό τους με υποδειγματική αγία απλότητα. Θα θυμούνται πόσες φορές σήκωσε γι' αυτούς τα χέρια του στον ουρανό, σαν τα κλαδιά του ιστορικού κυπαρισσιού της Μονής, έστω και λαβωμένα σαν κι εκείνο, πόσες φορές τα άπλωσε για να τους μεταδώσει τη χάρη της αφέσεως, για να τους μαλακώσει τις θλίψεις τους, για να τους απαλύνει τους πόνους και τις δοκιμασίες τους, για να τους ελεήσει αφειδώλευτα, για να τους κοινωνήσει από το Άγιο Δισκοπότηρο Σώμα και Αίμα Χριστού «εις άφεσιν αμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον». Θα διακρίνουν πόσες φορές έσκυψε και αφουγκράστηκε τους βαρείς αναστεναγμούς της καρδιάς τους, πόσες φορές ενστάλαξε στις θλιμμένες ψυχές τους το βάλσαμο της παρηγοριάς του Παρακλήτου, πόσες φορές έκαμε τους πόνους τους δικούς του πόνους και τις επιθυμίες τους αιτήματα των προσευχών του.

Φιλόθεος, φιλάγιος, φιλάνθρωπος, φίλεργος, φιλάγαθος, φιλόπατρις και φιλότιμος. Αυτός ήταν ο Άνθιμος του Αρκαδιού, ο δικός μας Άνθιμος. Και έτσι θα παραμείνει στις καρδιές μας.

Τούτο είναι το μόνο σίγουρο. Ότι θα τον αναζητούμε πολύ. Ότι θα τον αναζητεί ο τόπος. Θα τον αναζητεί η Τοπική μας Εκκλησία, η Εκκλησία της Κρήτης. Θα τον αναζητούν όσοι τον συναναστρέφονταν καθημερινά, οι κληρικοί μας και όλοι οι ευσεβείς άνθρωποι. Είμαστε βέβαιοι γι' αυτό. Θα τον αναζητεί το μοναστήρι του, τα μετόχια του, η αδελφότητά του. Ακόμη και αυτά τα χελιδόνια που έχουν φτιάξει τη φωλιά τους εδώ μέσα, στη μεσιανή καμάρα του Καθολικού, θα τον αναζητήσουν την Άνοιξη που θα ξαναέλθουν.

Και όλα αυτά, γιατί ο πατήρ Άνθιμος ήταν ο χαρακτηριστικός τύπος του Κρητικού μοναχού, ο αφτιασίδωτος, ο ταπεινός, ο τραχύς και ταυτόχρονα γλυκός, ο αεικίνητος, ο ευπροσήγορος και προσηνής, ο απλούς και άδολος, ο αληθινός και ανυπόκριτος, ο ντόμπρος και ειλικρινής, με τα σταράτα λόγια, ο καλός φίλος και συμπαραστάτης. Με μια λέξη, ο άνθρωπος της αγάπης. Στο πρόσωπό του βλέπαμε να συγκεφαλαιώνεται όλη η ιστορία και η παράδοση του κρητικού μοναχισμού, η παράδοση που θέλει το μοναχό να θυσιάζεται για το Θεό και την εικόνα Του, τον άνθρωπο, η παράδοση που θέλει το μοναχό να τρέχει, να αγωνίζεται, να αγωνιά, να σταυρώνεται επάνω στο σταυρό του χρέους, να είναι μπροστάρης σε ο,τι καλό και ωφέλιμο, να είναι άνθρωπος προσευχής, αλλά και άοκνης εργασίας. Προσωπικά ομολογώ ότι δεν έχω γνωρίσει πιο φιλόπονο και εργατικό μοναχό. Πριν λίγο καιρό, ανάμεσα σε άλλες παραγγελίες του, μου είπε: «Δεσπότη μου, όταν θα πεθάνω θέλω να μου βάλεις στο μνήμα ένα σκαπέτι. Ο Άγιος Κωνσταντίνος με θέλει να δουλεύω. Εδώ, στο μοναστήρι του, δεν ήλθα για να κάθομαι».

Αλήθεια, αν μπορούσαν να μιλήσουν τούτες οι πέτρες, οι καμάρες, τούτα τα στασίδια, αν είχαν φωνή τούτα τα αναλόγια, αν τα γράμματα των Μηναίων, της Παρακλητικής, του Τριωδίου, του Πεντηκοσταρίου μπορούσαν να γίνουν φθόγγοι ηχηροί κι αν είχαμε κι εμείς την πνευματική μας ακοή καλλιεργημένη, θα ακούγαμε να μας λένε πόσο θα αναζητούν κι αυτά τον Άνθιμο. Τον άνθρωπο της προσευχής, της λατρείας του Θεού, το λειτουργό. Νύχτα και ημέρα, δεκαετίες τώρα, χειμώνα – καλοκαίρι, με κρύο η με ζέστη, τούτος ο Ναός δεχόταν την ευεργετική του παρουσία, φωτιζόταν από το ανάμμα των κανδηλιών της ευλάβειάς του, άκουε τα γράμματα των ιερών ακολουθιών από το στόμα του και ευωδίαζε από το λιβάνι του θυμιατηρίου του.

Ο πατήρ Άνθιμος, πρέπει να το τονίσουμε, ήταν κατ' εξοχήν άνθρωπος λειτουργικός, αγαπούσε τη Θεία Λειτουργία, την τέλεσε αμέτρητες φορές σε μοναστήρια και ενορίες, σε παρεκκλήσια και εξωκλήσια, σ' αυτόν εδώ το Ναό, αλλά και στο Ναό που οικοδόμησε η ευγνωμοσύνη του στον Άγιό του, τον Άγιο Άνθιμο, τον Άγιο που ιδιαιτέρως αγαπούσε μαζί με τους Αγίους Ισαποστόλους Κωνσταντίνο και Ελένη.

Ο πατήρ Άνθιμος ήταν ο κληρικός με την ιεροπρεπή παρουσία, ο κληρικός του οποίου η καρδιά, όπως μαρτυρούν οι πάντες, ήταν γεμάτη αγάπη, κατανόηση και στοργή. Είχε βαθιά πίστη στο Θεό, γι' αυτό και δε φοβόταν ούτε και το θάνατο, όπως μας είπε μόλις προχθές από το κρεβάτι του πόνου, δίνοντάς μας ένα μάθημα πίστεως και ελπίδος στο Θεό. Δεν τον φοβόταν αλλά παρακαλούσε να έλθει «η καλή του ώρα», όπως έλεγε. Γιατί άλλωστε να φοβάται το θάνατο, αφού και γι' αυτόν, όπως και για κάθε άνθρωπο και προπαντός για κάθε μοναχό, «το ζην Χριστός και το αποθανείν κέρδος» (Φιλιπ. α , 21); Γιατί να φοβάται το θάνατο αφού μια ολόκληρη ζωή πίστευε και κήρυττε ότι «Χριστός εγερθείς εκ νεκρών απαρχή των κεκοιμημένων εγένετο».

Ο θάνατος ασφαλώς και δεν σημαίνει το τέλος, το φοβερό και αξεπέραστο που προκαλεί απελπισία, εσχάτη ταπείνωση, συμφορά και απόγνωση, αλλά είναι ύπνος, γενέθλια ημέρα για τον ουρανό. «Ουκ έστιν ουν, Κυριε, τοις δούλοις σου θάνατος, εκδημούντων ημών από του σώματος, και προς σε τον Θεόν ενδημούντων, αλλά μετάστασις από των λυπηροτέρων επί τα χρηστότερα και θυμηδέστερα, και ανάπαυσις και χαρά», όπως λέμε σε μια από τις ευχές της Γουγκλισίας. Η δύναμη του θανάτου νικήθηκε και πατήθηκε με το θάνατο του νικητή Χριστού, του Αρχηγού των μοναχών, του Νυμφίου των ψυχών τους. Και αυτό ο γέροντας το γνώριζε καλά, πολύ καλά, και είχε βαθιά μέσα του την εν Χριστώ αποκαραδοκία της αιωνιότητας από τότε που αναγεννήθηκε με το δεύτερο βάπτισμα, την μοναχική του κουρά.

Ο πατήρ Άνθιμος εργάστηκε υποδειγματικά όπου κι αν του ζήτησε η Εκκλησία. Αγόγγυστα σήκωσε το σταυρό της μαρτυρικής ιερωσύνης του. Αθόρυβα, και προπάντων ταπεινά, διακόνησε σε πολλές ενορίες και προσέφερε έργο που μόνο ο Θεός και ίσως και λίγοι άνθρωποι γνωρίζουν, αφού, ως σωστός μοναχός, ως αληθινός και γνήσιος καλόγηρος, φρόντιζε επιμελώς να ενεργεί «εν τω κρυπτώ» για να του αποδώσει ο Πατήρ ο ουράνιος «εν τω φανερώ» (πρβλ. Ματθ. ς , 6). Για να του πει στη μεγάλη συνάντησή τους το «ευ, δούλε αγαθέ και πιστέ! ... είσελθε εις την χαράν του κυρίου σου» (Ματθ. κε , 21), αφού αποδείχθηκε πιστός στη διαφύλαξη της παρακαταθήκης της ιερωσύνης του. Κι αν όμως εκείνος επιμελώς έκρυβε όσα έκανε, όσα μοχλούσε υπέρ της Εκκλησίας, εκείνη η φιλόστοργη

Μητέρα που γνωρίζει καλά πότε πρέπει να τιμήσει και να επαινέσει τα φίλεργα παιδιά της, έκρινε ότι έπρεπε να του επιδαψιλεύσει την ευαρέσκειά της. Και έτσι, όχι μοναχός απλούς η ιερομόναχος, αλλά ηγούμενος έγινε αυτής της Μονής εις διαδοχήν σπουδαίων ηγουμένων, όπως ο Γαβριήλ Μαρινάκης και ο γέροντάς του Διονύσιος Ψαρουδάκης, τον οποίο εθαύμαζε και υπεραγαπούσε και στο κελλί του οποίου έζησε έως τέλους.

Αλλά και η Αυτού Θειοτάτη Παναγιότητα, ο Πατριάρχης μας κ.κ. Βαρθολομαίος, του απένειμε το οφφίκιο του Αρχιμανδρίτου του Οικουμενικού Θρόνου, επιβραβεύοντας το ήθος και την μεγάλη του προσφορά. Και σήμερα συμμετέχει προσευχητικά από τη Μητέρα Εκκλησία μετά την οφειλετική από μέρους μας αναγγελία της εκδημίας του γέροντα. Και μας ανέθεσε την Υψηλή εκπροσώπησή Του και τον εκ μέρους Του αποχαιρετισμό.

Ένα τελευταίο σημείο, που με δυό λέξεις μόνο επιθυμούμε να αναφέρομε, ήταν η αρετή της ευγνωμοσύνης του σε όλους τους παλιούς γεροντάδες, τους συμμοναστές του και ιδιαίτερα στον μακαριστό προκάτοχό μας Αθανάσιο, τον οποίο έως τέλους υπηρέτησε αγόγγυστα και το όνομά του έως τέλους πρόφερε με βαθύτατο σεβασμό.

Πολυσέβαστε και πολυφίλητε γέροντα,

Με την μακαρία ελπίδα της Αναστάσεως σε προπέμπομε σήμερα με την προσευχή μας στο Αρκάδι του Ουρανού, στο Αρκάδι της απάνω Κρήτης, εκεί που σε υποδέχεται η Χαρά και η Ζωή της ζωής σου, ο Ηγούμενος των ηγουμένων, ο Δεσπότης μας Χριστός, για να σε καταστήσει λειτουργόν του ουρανίου θυσιαστηρίου Του «ώσπερ επί γης».

Οι άνθρωποι που σε αγάπησαν και τους ευεργέτησες πολλαπλά, οι αμέτρητοι προσκυνητές αυτής της Μονής, οι συμμοναστές σου και οι συμπρεσβύτεροι αδελφοί, οι άνθρωποι που εργάζονται για τη Μονή, σου αποδίδομε με βαθειά τιμή και συγκίνηση τον τελευταίο ασπασμό, σου φιλούμε για ύστατη φορά το χέρι. Σε αγκαλιάζει η αγάπη και η ευγνωμοσύνη όλων μας, ιδιαίτερα όσων ευλογήθηκαν, όσων αγιάσθηκαν, όσων ελεήθηκαν, όσων βαπτίσθηκαν, όσων στεφανώθηκαν, όσων μετάλαβαν από εσένα, όσων οι παλάμες γέμισαν από το αντίδωρο της αγάπης της αγίας διακονίας σου, όσων χόρτασαν από τους σεβεντούκους του φούρνου σου, όσων ευεργετήθηκαν πολυειδώς από σένα, ανεξάρτητα αν το αναγνώρισαν ή αν μετά την ευεργεσία λησμόνησαν τον ευεργέτη. Σε αγκαλιάζει πρώτιστα η ευγνωμοσύνη των καλών σου συγγενών, των αδελφών και ανιψιών σου, που γι' αυτούς ήσουν αληθινά πατέρας και δάσκαλος.

Σήμερα, λοιπόν, γέροντα, όλοι μας συναχθήκαμε εδώ στο Μοναστήρι σου, στο Αρκάδι σου και Αρκάδι μας, στο Αρκάδι της Κρήτης και της Ελλάδας, στο Αρκάδι της Οικουμένης, στο Αρκάδι της καρδιάς μας, για να δώσουμε και να λάβουμε συγγνώμη, για να σου δώσουμε ασπασμό και να μας δώσεις ευλογία, μια που προσωρινά αποχωριζόμαστε.

Σε ευχαριστούμε για ο,τι έκαμες, για ο,τι προσέφερες στην Εκκλησία, σε ευγνωμονούμε. Και σε παρακαλούμε για τελευταία φορά, με τη βεβαιότητα που έχουμε ότι απέκτησες παρρησία στο Θεό, να πρεσβεύεις για μας, να ευλογείς το μοναστήρι και τον τόπο μας, που πολύ τον αγάπησες και πολύ σε αγάπησε, να προσεύχεσαι να δώσει ο Θεός να ανθίσει ξανά το Αρκάδι σου και Αρκάδι μας, να αποκτήσει και νέους μοναχούς που θα ζουν με το παράδειγμά σου, που θα αγωνίζονται να κρατήσουν το μοναστήρι φάρο πνευματικό, φυλάκιο ορθόδοξης πίστης και ζωής.

Να προσεύχεσαι να αποκτήσει το Αρκάδι μοναχούς που θα ανάβουν το κανδήλι του Χριστού, του Αγίου Κωνσταντίνου, των τελειωθέντων ηρώων της αρκαδικής εθελουσίας και του τάφου σου, και θα μνημονεύουν του ονόματος και της αναστροφής σου.

Μ' αυτούς τους πενιχρούς λόγους, που αποτελούν μικρή έκφραση της καθολικής και της προσωπικής μας αναγνώρισης για την τετιμημένη διακονία σου στην Εκκλησία, σε αποχαιρετούμε με την προσδοκία της κοινής Αναστάσεως και με την ελπίδα της νέας συνάντησής μας «εν τη ανεσπέρω ημέρα της Βασιλείας του Θεού».

Αιωνία σου η μνήμη, Άγιε Καθηγούμενε, Πατέρα, Αδελφέ και Φίλε Άνθιμε.

Καλά Χριστούγεννα, Γέροντα, στην Βηθλεέμ του Ουρανού.

Άπό τήν Ίερά Μητρόπολη Ρεθύμνης καί Αύλοποτάμου